Šiaulių apygardos teismo nutartis

2015-05-14, bylos Nr. ATP-233-135/2015

Teismas: Šiaulių apygardos teismas
Dokumentas: Nutartis
Data: 2015-05-14
Bylos Nr.: ATP-233-135/2015
Teisminio proceso Nr.: 4-70-3-04009-2014-4
Bylos rūšis: administracinių teisės pažeidimų/administracinių nusižengimų byla

Administracinė byla Nr. ATP-233-135/2015
Teisminio proceso Nr. 4-70-3-04009-2014-4 Procesinio sprendimo kategorija: 39.4; 41.3; 52.5;

(S)
ŠIAULIŲ APYGARDOS TEISMAS
NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2015 m. gegužės 14 d.
Šiauliai

Šiaulių apygardos teismo baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjas Bronius Zalaga, teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjęs administracinio teisės pažeidimo bylą pagal pareiškėjo J. D. apeliacinį skundą dėl Šiaulių apylinkės teismo 2015 m. balandžio 9 d. nutarimo, kuriuo J. D. pripažintas kaltu pagal LR ATPK 50^5 str. 2 d. ir nubaustas 2900 EUR (dviejų tūkstančių devynių šimtų eurų) dydžio bauda

Aprašomoji dalis

nustatė:

J. D. Šiaulių apylinkės teismo 2015 m. balandžio 9 d. nutarimu pripažintas kaltu pagal LR ATPK 50^5 str. 2 d. ir nubaustas už tai, kad jis, kaip įmonės UAB „(duomenys neskelbtini)“ vadovas, nepateikė „(duomenys neskelbtini)“, kaip įmonės akcininkui, informacijos apie įmonę, t. y. 2014-11-23 prašymu „(duomenys neskelbtini)“ paprašius leisti susipažinti su dokumentais, t. y. pateikiant visus UAB „(duomenys neskelbtini)“ dokumentus ir taip pat leisti susipažinti/įsitikinti turimų dalies dokumentų kopijų tikrumu, susipažįstant su dokumentų originalais pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (toliau – ABĮ) 18 straipsnio 1 dalį, J. D. neįvykdė pareigos „(duomenys neskelbtini)“ pateikti prašomus dokumentus, kadangi vietoje šių dokumentų kopijų 2014-11-27 atsakymu buvo atsiųsti pustuščiai, visiškai neįskaitomi lapai, taip pat neleido susipažinti su dokumentų originalais. Tokiais savo veiksmais J. D. pažeidė ABĮ 18 straipsnio 1 dalį.

Apeliaciniu skundu pareiškėjas J. D. prašo panaikinti 2015 m. balandžio 9 d. nutarimą, o atsisakius panaikinti nutarimą visa apimtimi, J. D. paskirtą baudą sumažinti iki minimalaus baudos dydžio.

Skunde nurodo, kad skundžiamas nutarimas yra nepagrįstas, formalus, priimtas neįvertinus visų į bylą pateiktų įrodymų bei paaiškinimų viseto, prieštaringas, prieštaraujantis protingumo, teisingumo ir kitiems teisės principams, teismas netinkamai taikė ir aiškino LR Akcinių bendrovių įstatymo nuostatas.

Teigia, kad pareiškėjas, kaip (duomenys neskelbtini) akcininkas, privalo protingai, ekomiškai ir pagrįstai naudotis savo kaip akcininko teisėmis, jomis nepiktnaudžiauti, todėl tos pačios informacijos apie įmonę prašyti ne nuolat ir ne bet kada, o tik tuomet, kai tai yra būtina ir objektyviai reikalinga bei tik tą, kurios pareiškėjas iš tiesų neturi ir

turi teisę gauti, o ne vėl ir vėl, sistemingai ir pakartotinai prašyti tos pačios informacijos, kuri akcininkui jau buvo pateikta, nepaisant to, kad bendrovėje jokie nauji dokumentai per tą laikotarpį priimti nebuvo ir/ar neprivalėjo būti.

Apelianto tvirtinimu, pareiškėjo tikslas yra J. D. ir (duomenys neskelbtini) veiklos varžymas ir cilinių bylų baigtis, o ne reikalaujamos neva tai neturimos informacijos gavimas, nes visą informaciją, įskaitant tą, kurią buvo prašoma pateikti 2014-11-23 pareiškėjo raštu, pareiškėjas iš (duomenys neskelbtini) ir jos vadovo J. D. gavo net kelis kartus, ką patvirtina ir nutarime nurodyta aplinkybė, kad J. D. reagavo į pareiškėjo 2014-11-23 prašymą dėl informacijos pateikimo ir nurodė, kad jau 2014-08-23 raštu Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjui buvo pateikta visa informacija, kurios akcininkas prašo pakartotinai 2014-11-23 prašyme, dėl ko J. D. ir buvo nubaustas. J. D. pabrėžia, kad CK 1.137 str. 3 d. įtvirtintas draudimas piktnaudžiauti savo teise, taip pat cituoja LATB išplėstinės CBS teisėjų kolegijos 2014-01-09 nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-7-124/2014, kurioje nurodyta, kad jei asmuo piktnaudžiauja subjektine teise, teismas gali ją atsisakyti ginti. Pabrėžia, kad akcininkui taip pat draudžiama įgyvendinti savo kaip bendrovės dalyvio teises priešingai jų paskirčiai, o kasacinis teismas išaiškino, kad akcininkui nurodytos turtinės ir neturtinės teisės suteikiamos tam, kad šis galėtų stebėti ir apsaugoti savo investiciją į bendrovę, taip pat kad galėtų patenkinti investicijos grąžos lūkestį, tačiau akcininkui draudžiama naudotis šiomis teisėmis sąmoningai siekiant sukurti nepateisinamos žalos įmonei ar kitiems akcininkams.

Apeliantas tvirtina, kad su 2014-08-23 raštu jis pareiškėjui jau buvo pateikęs įskaitomus analogiškų, t.y. tų pačių dokumentų kopijas. Atkreipia dėmesį, jokių pastabų ir pretenzijų dėl dokumentų kopijų pareiškėjas jam net nereiškė ir į teismą dėl dokumentų, kuriuos buvo gavęs anksčiau, net nesikreipė. Atsižvelgdamas į tai, nubaustasis tvirtina, kad išimtinai suinteresuoto asmens Ž. A. parodymai, kad ir ankstesni dokumentai buvo blogos kokybės, nepagrįsti. Nubaustasis nesutinka su tuo, jog teismas jo parodymus vertino tik kaip gynybine poziciją, nes, pasak apelianto, jei asmuo ginasi nuo jam reiškiamų nepagrįstų pretenzijų, tai dar nereiškia, kad jis kalba ne tiesą.

Apeliantas atkreipia dėmesį, kad pareiškėjas yra tik smulkus akcininkas, kuris turi vos 35 proc. akcijų, kai tuo tarpu jis – J. D. yra daugumos – 64 proc. savininkas, o taip pat ir vadovas. Atsižvelgdamas į tai, nurodo, kad iš vis nėra privaloma teikti visos ir iš imtinai bet kokios informacijos apie įmonę ir tas ribas nustato ABĮ, įskaitant ir ABĮ 18 str. Mano, kad šias nuostatas teismas taikė ir aiškino akivaizdžiai pernelyg plačiai, visus neaiškumus teismas aiškino J. D. nenaudai, nors bauda J. D. galėjo būti paskirta tik esant neginčijamų ir vienareikšmiškai J. D. administracinę atsakomybę patvirtinančių įrodymų, ko šioje byloje nenustatyta. Atsižvelgdamas į tai, apeliantas mano, kad nutarimu buvo akivaizdžiai pažeista nekaltumo prezumpcija.

Nurodo, kad Ž. A. šioje administracinės teisės pažeidimo byloje net negalėjo būti apklausiamas kaip liudytojas, kadangi jis yra faktinis pareiškėjo atstovas, kuris suinteresuotas išimtinai tik pareiškėjo pateikto pareiškimo tenkinimu, todėl jo parodymų objektyvumas ir nešališkumas kelia abejonių. Teigia, kad Ž. A. parodymai buvo melagingi, t. y. teikiami tokie, jog būtų paneigiamos J. D. nurodomos aplinkybės ir paaiškinimai. Teigia, kad teismas, priėmęs skundžiamą nutarimą, Ž. A. parodymus nepagrįstai laikė turinčiais didesnę įrodomąją reikšmę nei administracinėn atsakomybėn traukiamo J. D. parodymus, nors faktiškai Ž. A. yra pareiškėjas tiek šioje administracinio teisės pažeidimo byloje, tiek atstovas Lietuvos Arbitražo Teismo byloje Nr. 1-1/2013, tiek daugybėje kitų civilinių bylų.

J. D. nuomone, tai, kad Ž. A. piktnaudžiauja akcininko teisėmis ir tai patvirtina tos aplinkybės, kad dar 2013-05-20, tik prasidėjus akcininkų tarpusavio teisminiams ginčams, iš Ž. A. įmonė (duomenys neskelbtini) gavo registruotą laišką, kuriame atplėšus voką, buvo įdėti du tušti popieriaus lapai, 2013-05-27 įmonė (duomenys neskelbtini) gavo Ž. A. kitą registruotą laišką, kuriame buvo įdėta tuščia sveikinimo atvirutė. Mano, kad dėl to, jog tarp (duomenys neskelbtini) ir pareiškėjo (duomenys neskelbtini) nuo 2013 m. kovo mėnesio iki pat šiol vyksta

teisminiai ginčai, tai akivaizdu, kad tokio fiktyvaus pobūdžio laiškų siuntimas yra pagrįstas tik nesąžiningais ir neteisėtais tikslais iš pareiškėjo ir jo atstovų pusės. Nurodo, kad, reaguojant tiek į 2013-05-20, tiek į 2013-05-27 registruotas Ž. A. pašto siuntas jam nedelsiant buvo pateikti (duomenys neskelbtini) raštai tiek elektroniniu būdu (paties Z. A. nurodytu elektroninio pašto adresu), tiek pakartotinai ir registruotu paštu teiraujantis, kad jeigu tušti popieriaus lapai ir tuščia sveikinimo atvirutė buvo atsiųsti per klaidą arba to pats Ž. A. nedarė, ar norėta atsiųsti kokį nors tai dokumentą - buvo prašoma apie tai nedelsiant pranešti ir/ar norėto atsiųsti dokumento kopiją atsiųsti įmonei, tačiau į nei vieną raginimą Ž. A. nereagavo ir neatsakė, kas patvirtina (duomenys neskelbtini) iškeltus įtarimus dėl akcininko piktnaudžiavimo savo teisėmis.

Nubaustasis taip pat nurodo, kad Ž. A. viešina tikrovės neatitinkančius straipsnius ir nepagrįstai kaltina (duomenys neskelbtini), jos vadovą ir akcininką J. D., bei (duomenys neskelbtini) akcininką ir didžiausią jos kreditorių UAB „(duomenys neskelbtini)“ ir jos vadovą nusikalstamų veikų darymu, juos viešai šmeižia, o vėliau tokie pranešimai informaciniuose portaluose naikinami, konstatuojant jų nepagrįstumą. Tai apeliantas taip pat vertina, kaip piktnaudžiavimą akcininko teisėmis ir sąmoningu kenkimu ir žalos darymu kitiems (duomenys neskelbtini) akcininkams.

Nurodo, kad pareiškėjas pateikė 2015-03-26 prašymą dėl informacijos pateikimo pagal ABĮ 18 str. 1 d. (duomenys neskelbtini) 2015-03-31 pateikė atsakymą Nr. (duomenys neskelbtini)- pridėjo prašomų dokumentų kopijas, o po poros savaičių vėl buvo pateiktas pareiškėjo 2015-04-15 prašymas dėl informacijos pateikimo pagal ABĮ 18 str. 1 d., prašant sudaryti sąlygas pareiškėjo atstovui sudaryti sąlygas susipažinti su dokumentų originalais. Pažymi, kad pareiškėjas 2015-04-21 raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informavo pareiškėją apie sudarytas sąlygas, vietą ir laiką, kur galima susipažinti su pareiškėjo prašomais dokumentų originalais, tačiau pareiškėjas pats neatvyko ir nieko dėl to nepranešė. Atsižvelgdamas į tai, nubaustasis sprendžia, kad pareiškėjas tik imituoja informacijos stoką ir siekia sudaryti spaudimą vadovui, teikdamas pareiškimus teismui. Pažymi, kad 2015-04-22 vėl buvo pateiktas pareiškėjo prašymas, o nesulaukus atsakymo, vėl 2015-04-23 buvo gautas pareiškėjo prašymas dėl informacijos pateikimo pagal ABĮ 18 str. 1 d. Nurodo, kad į pastaruosius du prašymus (duomenys neskelbtini) pateikė jungtinį 2015-04-24 raštą su atsakymą, pridėjo prašomų dokumentų kopijas, nurodė datą ir laiką, kur ir kada bus galima susipažinti su prašomų dokumentų originalais, t. y. 2015-04-29, paaiškino, dėl kokių priežasčių buvo ir yra sudaromos sąlygos susipažinti su dokumentais būtent toje vietoje ir nurodytu laiku. Nurodo, kad 2015-04-27 pareiškėjas ir vėl pateikė dar vieną, t. y. jau ketvirtą, prašymą per pastarąjį mėnesį, kuriuo vėl prašoma pagal ABĮ 18 str. 1 d. sudaryti sąlygas susipažinti su dokumentų originalais, tačiau ne (duomenys neskelbtini) nurodytą 2015-04-29, bet kitą dieną, t. y 20 5-04-30, nors jau buvo pareiškėjas informuotas, kad tokios sąlygos jau buvo sudaromos 2015-04-29.

Apelianto teigimu, tai patvirtina pareiškėjo piktnaudžiavimą akcininko teisėmis, iškreiptą ABĮ 18 str. 1 d. aiškinimą, fiktyvų prašymų teikimą, informacijos stokos imitavimą. Nubaustasis taip pat skunde išdėsto aplinkybes, susijusias su Ž. A. prašymais dėl bendrovės valdybos narių rinkimo ir įgaliojimų. Nurodo, kad pareiškėjas ne kartą buvo informuotas, kad jokie nauji dokumentai bendrovėje nebuvo priimti, todėl visa jo pageidaujama gauti informacija jau buvo pateikta daug kartų. Atsižvelgdamas į tai, J. D. nurodo, kad Ž. A. tokiais veiksmais daro realią žalą bendrovei, jam (J. D.), UAB ,, (duomenys neskelbtini)“, todėl teismas nepagrįstai vadovavosi jo parodymais ir ginė jo teises.

Aiškindamas ABĮ 18 str. 1 d. pareiškėjas teigia, kad bendrovė neturi pareigos akcininkui pateikti ir dokumentus tiesioginiam susipažinimui, ir dokumentų kopijas, todėl J. D. dokumentų kopijų pateikimas pareiškėjui leidžia konstatuoti tinkamą bendrovės pareigų vykdymą ABĮ 18 str. 1 d. prasme. Atsižvelgdamas į tai, apeliantas tvirtina, kad teismas neteisingai aiškino nutarime nurodytą normą, t.y. tai, kad J. D. neįvykdė pareigos sudaryti sąlygų pareiškėjui tiesiogiai susipažinti su ABĮ 18 str. 1 d. nurodytais dokumentais ar pateikti jų kopijas.

J. D. nuomone, šiuo atveju reikšminga tai, kad įstatymų leidėjas nereglamentuoja, kokiu būdu, kokia forma, kokiame kontekste ir kokioje vietoje reikia suteikti informaciją akcininkui. Sprendžia, jog tai, kad informaciją akcininkas gavo dėl to, kad bendrovė (vadovas) ją jau pateikė akcininkui kartu su procesiniu dokumentu į civilinę bylą, kurioje dalyvauja ir pats pareiškėjas (akcininkas), kai pateikė analogiškus dokumentus anksčiau, kai pateikė informaciją, su kuriuo ankstesniu dokumentu buvo pateikti visi prašomi dokumentai ir nurodoma, kad jokių naujų dokumentų, kurie teiktini akcininkui pagal ABĮ 18 str. 1 d. priimta nebuvo, tai laikytina, kad bendrovė savo pareigą pateikti informaciją faktiškai įvykdė ir tai padarė tinkamai. O ruošti, atrinkti, sukomplektuoti, šviesti tuos pačius dokumentus ir vėl pateikinėti akcininkui tą pačią informaciją, kurią jis jau turi ir net kelis kartus gavo pagal ankstesnius analogiškus prašymus - yra neekonomiška, neprotinga ir svarbiausia - neprivaloma, nes faktiškai akcininko teisės susipažinti su bendrovės dokumentais buvo užtikrinta ir akcininkas šia teise negali piktnaudžiauti.

Apeliantas tvirtina, kad nutarimas yra prieštaringas, nes teismas nurodo, kad J. D. nepateikė pareiškėjui informacijos apie įmonę pagal 2014-11-23 prašymą, tačiau tuo pačiu nurodė, kad ir reagavo į 2014-11-23 akcininko prašymą, 2014-11-27 atsakymu siuntė pareiškėjui prašomus dokumentus paštu. Pažymi, kad nors skundžiamas nutarimas iš esmės priimtas dėl to, kad J. D. neva tai nepateikė dokumentų pareiškėjui, kurie teiktini pagal ABĮ 18 str. 1 d., tačiau dėl kokių konkrečių dokumentų nepateikimo J. D. skirta bauda, nėra nurodoma nei nutarime, nei pareiškėjo pateiktame pareiškime. Tvirtina, kad nutarime yra komentuojami Ž. A. parodymai, kad pats pareiškėjas net nenurodė pageidaujamų gauti ir iš (duomenys neskelbtini) dokumentų sąrašo todėl nežinoma, ar jie apskritai egzistuoja.

Pažymi, kad pareiškėjo pretenzijos dėl visuotinio akcininkų susirinkimo priedų nepateikimo nepagrįstos, nes jokie priedai neegzistuoja, o kad tokie priedai egzistuotų, jie turėtų būti nurodyti pačiame visuotinio akcininkų susirinkimo protokole, tačiau tokių įrašų apie priedų buvimą nėra. Mano, kad pareiškėjas nesąžiningai siekia sukurti iliuziją, jog neva kokie tai dokumentai jam nėra teikiami ir siekiama imituoti informacijos stoką, o pareiškėjo pretenzijos dėl siekio susipažinti su valdybos narių, kurie atsistatydino iš valdybos, prašymų originalais, nepagrįsti, kadangi valdybos narių prašymai nėra priskiriami dokumentams, kurie teiktini pagal ABĮ 18 str. 1 d. Mano, jog rūpestingai ir sąžiningai veikiantis akcininkas, kurio tikslas būtų informacijos gavimas, o ne bendrovės sąmoningas apkrovimas pakartotiniais prašymais dėl tos pačios informacijos pateikimo ir bendrovės vadovo nuolatinis spaudimas teikiant pareiškimus nubausti bendrovės vadovą, t. y. jeigu akcininkas siektų sąžiningai ir nepiktnaudžiaujant akcininko teisėmis gauti informaciją - tai jis būtų informavęs J. D. apie tai, jog nors ir gavo dokumentus, kurie buvo prašyti pagal 2014-11-23 prašymą, bet jie yra neįskaitomi, tačiau tai padaryta nebuvo, o pirmos instancijos teismas tokio pareiškėjo elgesio net nevertino.

Pažymi, kad šiuo atveju J. D. informuoti pareiškėją apie tokių dokumentų susipažinimo galimybę, vietą ir laiką nereikėjo, nes dokumentų kopijas J. D. tiesiogiai atsiuntė pareiškėjo atstovu pristatančiam Ž. A. reg. paštu, todėl nutarimo nuorodos į teismų praktiką ir nutarime daromos išvados deklaratyvios ir netikslios, skiriasi bylos aplinkybės.

Dėl pateiktų dokumentų kokybės ir lapų numeravimo apeliantas nurodo, kad Ž. A. į bylą pateikti lapai yra paties pareiškėjo atliktų išrištų dokumentų kopijos, dėl ko lapų numeracija yra ne mėlynu rašalu, o tamsiai pilkos/juodos spalvos, nes pats pareiškėjas galimai padarė iš J. D. gautų dokumentų kopijas, pats galimai panaudodamas ir nustatydamas neryškios rezoliucijos ar mažai dažų turintį kopijavimo aparatą, J. D. pateiktų dokumentų kopijas atšvietė taip, jog dalis teksto būtų neįskaitoma, o vėliau juos pateikė teismui, kaip ne va tai gautus iš J. D.. Tvirtina, kad ir pačiam teismui kilo abejonių dėl Ž. A. pateiktų dokumentų autentiškumo, buvo svarstomas klausimas dėl ekspertizės skyrimo, kuri nebuvo skirta.

Tvirtina, kad pagal skundžiamo nutarimo logiką, įmonės vadovas turi toleruoti sistemingą akcininko

piktnaudžiavimą ABĮ 18 str. 1 d. numatyta teise susipažinti su dokumentais ir gauti informaciją bei toleruoti bendrovės ir jos vadovo terorizavimą, bei atitinkamai, kaskart atrinkti, atšviesti, sukomplektuoti, išsiųsti tuos pačius duomenis/dokumentus akcininkui. Tai, pasak J. D., prieštarauja protingumo kriterijams, trikdo įmonės veiklą, ką pareiškėjas šiuo atveju ir siekia padaryti (duomenys neskelbtini), kurios vadovu yra J. D., atžvilgiu. Mano, kad nutarimą priėmęs teismas privalėjo aiškintis, ar pareiškėjas faktiškai turėjo ir/ar turi informaciją, dėl kurios buvo teikiamas 2014-11-23 prašymas, teismas to nedarė ir priėmė nutarimą, kuris naikintinas visa apimtimi.

Nurodo, kad nutarime neatskleidžiama LR ATPK 50⁵ str. numatyto reikalavimo pažeidimo sudėtis, t. y. visiškai neatskleidžiama objektyvioji ir subjektyvioji administracinio pažeidimo pusė, neatskleidžiama kokiais kaltais veiksmais ar kaltu neveikimu, kokiais neteisėtais veiksmais ar kokiu neteisėtu būdu, kokiu priežastiniu ryšiu tarp neva tai padaryto pažeidimo ir neva tai padarytų neteisėtų veiksmų, yra atsakingas J. D.. Sprendžia, kad šiuo atveju byloje nėra pakankamai objektyvių ir neginčijamų duomenų, kad jis (J. D.) padarė jam inkriminuotą pažeidimą. Pabrėžia, kad atsakomybė pagal LR ATPK 50⁵ str. kyla tik tuo atveju, kai informacija apskritai neteikiama ir nepateikiama, o ji šiuo atveju buvo pateikta, todėl jis (J. D.) nubaustas nepagrįstai.

Akcentuoja, kad pareiškėjas yra tik smulkus (duomenys neskelbtini) akcininkas, nes jam priklauso tik 35 proc. akcijų, o dėl to yra pasisakyta kasacinėje nutartyje, į ką Šiaulių apylinkės teismas, priimdamas skundžiamą nutarimą, neatsižvelgė, nors LAT yra pasisakęs, kad konkrečiose situacijose turi būti užtikrinti priešiškų interesų - akcininko teisės į informaciją gynybos ir bendrovės interesų apsaugoti konfidencialią informaciją –pusiausvyrą. Mano, kad šioje situacijoje nutarimą priėmęs teismas objektyviai ir tinkamai neįvertino konkrečios situacijos dėl informacijos apie (duomenys neskelbtini) teikimą pareiškėjui kaip akcininkui.

Dėl skirtos nuobaudos apeliantas nurodo, kad teismas paskyrė net 2900 EUR baudą, kuri yra nepagrįsto dydžio, nes J. D. darbo užmokestis per mėnesį nuo 2013-03-01 yra tik 43,11 EUR per mėnesį, nes jis dirba tik 1 val. per darbo dieną. Tvirtina, kad J. D. teikė ir šiuo metu teikia visą teiktiną informaciją (duomenys neskelbtini) akcininkams, laikosi įstatyme įtvirtintų reikalavimų, todėl šiuo atveju auklėjamoji funkcija šiuo atveju neįmanoma, kadangi jokio pažeidimo J. D. nėra padaręs.

Atsiliepimu į apeliacinį skundą „(duomenys neskelbtini)“ įgaliotas atstovas prašo J. D. skundą atmesti.

Motyvuojamoji dalis

J. D. apeliacinis skundas atmestinas.

ATPK 257 straipsnyje nustatyta, kad administracinio teisės pažeidimo byloje įrodymai yra vertinami pagal vidinį įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, pilnutiniu ir objektyviu visų bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu. Iš šio straipsnio taip pat galima daryti išvadą, kad įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas subjektyviu faktoriumi – vidiniu įsitikinimu. Vidinis įsitikinimas – tai ne išankstinis įsitikinimas, nuojauta, o įrodymais pagrįsta išvada, kuri padaroma iš surinktų įrodymų, kada išnagrinėjami reikšmingi faktai, iškeliamos ir ištiriamos galimos versijos, įvertinami kiekvienas įrodymas atskirai ir jų visuma.

ATPK 50⁵ str. 1 d., inter alia, nustatyta, kad akcinių bendrovių, uždarųjų akcinių bendrovių, taip pat ir tų bendrovių, kurios veikia kaip bankai, visuotinių akcininkų susirinkimų, žemės ūkio bendrovių, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) narių (įgaliotinių) susirinkimų nesušaukimas nustatytu laiku, susirinkimų rengimo tvarkos nesilaikymas, kliudymas akcininkams, žemės ūkio bendrovių, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) nariams dalyvauti susirinkimuose, įstatymo numatytos informacijos akcininkams, žemės ūkio bendrovių, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) nariams nepateikimas ar kitų įstatuose (statutuose) numatytų jų neturtinių teisių pažeidimas, taip pat akcininkų, žemės ūkio bendrovių, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) narių turtinių teisių pažeidimas (draudimas ar kliudymas perleisti akcijas, pajus, pasirašyti naujas akcijas, pelno

nepaskirstymas ar dividendų neišmokėjimas nustatytais terminais, įnašų, pajų negrąžinimas ar trukdymas gauti likviduojamos bendrovės turto dalį įstatymo numatytais atvejais, nesikreipimas į teismą dėl įstatinio kapitalo sumažinimo) – užtraukia baudą valdybų pirmininkams (valdytojams), valdybų nariams ar administracijų vadovams nuo penkių šimtų septyniasdešimt devynių iki dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių eurų.

To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad tokie pat veiksmai, padaryti asmens, bausto administracine nuobauda už šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytus pažeidimus, užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių iki keturiolikos tūkstančių keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno euro su nušalinimu nuo darbo.

Įvertinus byloje esančią medžiagą ir pirmosios instancijos teismo nutarimą, daroma išvada, kad Šiaulių apylinkės teismas 2015 m. balandžio 9 d. nutarimu pagrįstai pripažino J. D. kaltu pagal ATPK 50^5 str. 2 d. Pirmosios instancijos teismas priešingai, nei nurodyta apeliaciniame skunde, tinkamai įvertino byloje pateiktus įrodymus, tinkamai taikė materialinės teisės normas, teismo padarytos išvados yra pagrįstos. Bylos duomenimis taip pat nustatyta, kad J. D. pagal ATPK 50^5 str. 1 d. buvo baustas Šiaulių apylinkės teismo 2014-07-24 ir 2014-06-13 nutarimais.

Akcinių bendrovių įstatymo 18 str. 1 d. nustatyta, kad akcininkui raštu pareikalavus, bendrovė ne vėliau kaip per 7 dienas nuo reikalavimo gavimo dienos privalo sudaryti akcininkui galimybę susipažinti ir (ar) pateikti kopijas šių dokumentų: bendrovės įstatų, metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių, bendrovės metinių ir tarpinių pranešimų, auditoriaus išvadų ir audito ataskaitų, visuotinių akcininkų susirinkimų protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, stebėtojų tarybos pasiūlymų ar atsiliepimų visuotiniams akcininkų susirinkimams, akcininkų sąrašų, stebėtojų tarybos ir valdybos narių sąrašų, kitų bendrovės dokumentų, kurie turi būti vieši pagal įstatymus, taip pat stebėtojų tarybos ir valdybos posėdžių protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti šių bendrovės organų sprendimai, jeigu šie dokumentai nėra susiję su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija. Akcininkas arba akcininkų grupė, turintys ar valdantys 1/2 ir daugiau akcijų ir pateikę bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos, turi teisę susipažinti su visais bendrovės dokumentais. Bendrovė gali atsisakyti sudaryti akcininkui galimybę susipažinti ir (ar) pateikti dokumentų kopijas, jeigu negalima nustatyti dokumentų pareikalavusio akcininko tapatybės. Atsisakymą sudaryti akcininkui galimybę susipažinti ir (ar) pateikti dokumentų kopijas bendrovė turi įforminti raštu, jeigu akcininkas to pareikalauja.

Iš bylos medžiagos matyti, kad „(duomenys neskelbtini)“, valdantis 35 proc. UAB „(duomenys neskelbtini)“ akcijų, atstovas Ž. A. 2014 m. lapkričio 23 d. kreipėsi į UAB „(duomenys neskelbtini)“ direktorių J. D., prašydamas susipažinti su visais UAB „(duomenys neskelbtini)“ dokumentais, su kuriais akcininkas turi teisę susipažinti vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymo 18 str. 1 d., taip pat leisti įsitikinti turimų dalies dokumentų kopijų tikrumu, susipažįstant su dokumentų originalais.

J. D. 2014-11-27 atsakymu į akcininko 2014-11-23 prašymą atsiuntė pareiškėjui kai kurių bendrovės dokumentų kopijas paštu, o dėl susipažinimo su dokumentų originalais nurodė, kad dėl to, jo (duomenys neskelbtini) neturi savos buveinės, akcininko susipažinimą su dokumentais vykdo nuotoliniu būdu, t.y. siunčiant dokumentus tiesiogiai akcininko nurodytais kontaktais.

Iš byloje esančių dokumentų, kuriuos J. D. pateikė pagal 2014-11-23 akcininko „(duomenys neskelbtini)“ prašymą, matyti, jog didžioji dalis pateiktų dokumentų yra neįskaitomi, įskaityti galima tik mažiau nei pusę pateiktų dokumentų (18-64 b. l.). Atsižvelgdamas į tai, pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog esant šioms aplinkybėms, t.y. dėl J. D. pateiktų dokumentų akivaizdžių kokybės trūkumų, sprendžiama, kad J. D. pateikti

dokumentai negali būti vertinami kaip tinkami ir tai negali būti vertinama kaip tinkamas informacijos pateikimas akcininkui, su kuo aukštesnysis teismas sutinka.

Apeliaciniame skunde teigiama, kad akcininkui „(duomenys neskelbtini)“ jau kelis kartus buvo pateikti jo 2014-11-23 prašyme nurodyti dokumentai, todėl apeliantas sprendžia, kad akcininkas piktnaudžiauja savo teisėmis, o leisti susipažinti su dokumentų originalais nebuvo galimybės, kadangi įmonė (duomenys neskelbtini) neturi savo būstinės, o ir įstatymas leidžia parinkti alternatyvų akcininko supažindinimo su dokumentais būdą.

Iš esmės administracinėn atsakomybėn patraukto J. D. apeliacinis skundas yra grindžiama argumentais, turinčiais patvirtinti aplinkybę, kad J. D. pagal akcininko „(duomenys neskelbtini)“ 2014-11-23 prašymą 2014-11-27 pateikė susipažinti akcininko prašomą medžiagą.

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad J. D., UAB „(duomenys neskelbtini)“ vadovas, žinojo apie tai, kad įmonės 35 procentų akcijų savininkas „(duomenys neskelbtini)“ pageidauja susipažinti su bendrovės dokumentais, tai patvirtino posėdžio metu, todėl privalėjo užtikrinti įstatymo reikalavimų vykdymą, kad nebūtų pažeistos įmonės akcininko teisės, tai yra laiku, per įstatyme nustatytą terminą pateiktos akcininkui „(duomenys neskelbtini)“ prašomų dokumentų kopijas ir (ar) leista susipažinti su prašomais dokumentais, tai yra sudarytos sąlygas įmonės akcininkui įgyvendinti ABĮ numatytas neturtines teises. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, apeliacinės instancijos teismas pritaria pirmosios instancijos teismo padarytai išvadai, kad J. D. nevykdė šios savo pareigos, todėl padarė ATPK 50^5 straipsnio 1 dalyje numatytą administracinį teisės pažeidimą.

Apelianto versija, kad jis pateikė visus akcininko prašomus dokumentus susipažinti, paneigta surinkta bylos medžiaga. Pažymėtina, kad apeliacinės instancijos teismas sutinka su apelianto argumentu, kad jei akcininkui būtų buvę pateiktos jo prašomų dokumentų kopijos, J. D. nebūtų kilusi pareiga informuoti akcininką apie dokumentų susipažinimo galimybę, vietą ir laiką, tačiau iš byloje esančių įrodymų matyti, kad didžioji dalis akcininkui pateiktų dokumentų kopijų buvo visiškai neįskaitomos. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, jog ABĮ 18 straipsnyje įtvirtinta bendrovės pareiga nereiškia pareigos siųsti prašomus dokumentus, tačiau bendrovės vadovas privalo akcininkui ar jo įgaliotam asmeniui pateikti prašomus dokumentus susipažinti, taigi ir informuoti apie tokios galimybės laiką ir vietą, ir tai padaryti per įstatymo nustatytą terminą (žr. nutartis bylose N5 –1298/2006, N5 –1298/2006 ir kt.). Teisė susipažinti su dokumentais ir teisė gauti dokumentų kopijas paštu yra skirtingos teisės, nors ir glaudžiai susijusios. Atsakomybė pagal ATPK 50^5 straipsnį kyla ne už reikalaujamų dokumentų neišsiuntimą, o už neleidimą nustatyta tvarka su jais susipažinti. Atkreiptinas dėmesys, kad apelianto teiginiai, kad jis pateikė „(duomenys neskelbtini)“ įgaliotam atstovui susipažinti tinkamas įmonės dokumentų kopijas paneigti byloje esančiais įrodymais.

J. D. apeliaciniame skunde kelia ir akcininko „(duomenys neskelbtini)“ teisės gauti informaciją ribojimo klausimą. Apygardos teismas pažymi, kad bendrovė gali atsisakyti sudaryti akcininkui galimybę susipažinti ir (ar) pateikti dokumentų kopijas, tačiau, atsisakymą sudaryti akcininkui galimybę susipažinti ir (ar) pateikti dokumentų kopijas bendrovė tai turi įforminti raštu, jeigu akcininkas to pareikalauja, o ginčus dėl akcininko teisės gauti informaciją sprendžia teismas civilinio proceso tvarka.

Apygardos teismas sprendžia, kad Šiaulių apylinkės teismas, nagrinėjęs administracinio teisės pažeidimo bylą, turėjo pakankamai byloje surinktų įrodymų, jog galėtų padaryti išvadą, kad administracinėn atsakomybėn traukiamas J. D. yra kaltas. Atkreiptinas dėmesys, jog Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje ne kartą pažymėta, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą spendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą, o atmesdamas apeliacinį skundą, apeliacinės instancijos teismas gali tiesiog pritarti žemesnės instancijos teismo priimto sprendimo motyvams (žr., pvz., Europos Žmogaus Teisių Teismo 1994 m. balandžio 19 d. sprendimą byloje Van de Hurk v. Netherlands; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimą byloje Helle v. Finland; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011

m. lapkričio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A261-3555/2011 ir kt.). Atsižvelgiant į tai, pabrėžtina, kad apygardos teismas, patikrinęs bylą įrodymų vertinimo aspektu, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, jog J. D. padarė jam inkriminuotą administracinį teisės pažeidimą.

ATPK 50⁵ str. 2 d. numato, kad tokie pat veiksmai, padaryti asmens, bausto administracine nuobauda už šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytus pažeidimus, užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių iki keturiolikos tūkstančių keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno euro su nušalinimu nuo darbo.

Iš pirmosios instancijos teismo nutarimo matyti, kad apylinkės teismas, skirdamas administracinę nuobaudą, atsižvelgė į padaryto pažeidimo pobūdį, pavojingumą, J. D. atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių nebuvimą bei J. D. asmenybę – praeityje buvo baustas už panašaus pobūdžio administracinius teisės pažeidimus. Šių aplinkybių pagrindu apeliantui skyrė ATPK 50⁵ str. 2 d. sankcijoje numatytą baudą, kuri tik 4 eurais didesnė už minimalią. Tokiu būdu, dar labiau švelninti administracinę nuobaudą galima tik taikant ATPK 30¹ str. nuostatas.

Pagal ATPK 30¹ str., organas (pareigūnas), nagrinėjantis administracinių teisės pažeidimų bylas, atsižvelgdamas į aplinkybes, nurodytas šio kodekso 30 straipsnio 2 dalyje, taip pat į šio kodekso 31 straipsnyje nustatytas atsakomybę lengvinančias bei kitas įstatymų nenurodytas lengvinančias aplinkybes, vadovaudamasis teisingumo ir protingumo kriterijais, gali paskirti mažesnę nuobaudą nei sankcijoje numatyta minimali arba paskirti švelnesnę nuobaudą nei numatyta sankcijoje, arba visai neskirti administracinės nuobaudos.

Teismų praktikoje, atsižvelgiant į minėtos normos turinį, priimta, kad administracinė nuobauda vadovaujantis ATPK 30¹ str. nustatytomis taisyklėmis gali būti švelninama tik ypatingais, išimtiniais atvejais, kai nustatomas kompleksas faktinių duomenų, bylojančių asmens, kurio atžvilgiu taikomos administracinio poveikio priemonės, naudai. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs tyrimo metu surinktus ir pirmosios instancijos teismo posėdžio metu patikrintus įrodymus, sprendžia, kad tokių išskirtinių aplinkybių, bylojančių apelianto naudai, nagrinėjamu atveju nenustatyta.

Pažymėtina ir tai, kad administracinė nuobauda yra atsakomybės priemonė, kuri skiriama administracinį teisės pažeidimą padariusiems asmenims nubausti bei siekiant auklėti, kad jie laikytųsi įstatymų, gerbtų bendro gyvenimo taisykles, taip pat – kad tiek pats teisės pažeidėjas, tiek ir kiti asmenys nedarytų naujų teisės pažeidimų (ATPK 20 str.). Taigi administracine nuobauda siekiama ir nubaudimo, ir prevencinių tikslų. Tokiu būdu įstatymas aukščiau iškelia visuomenės interesą, taikant prevencines priemones, užtikrinant nepriekaištingą teisės aktų laikymąsi, o ne asmens, įvykdžiusio teisės pažeidimą, asmeninį interesą išvengti neigiamų pasekmių, nepatogumų, susijusių su įvykdytu pažeidimu. Atsižvelgiant į nurodytus administracinės nuobaudos tikslus, darytina išvada, jog apeliacinio skundo argumentai, kuriais remiantis prašoma sušvelninti pirmosios instancijos teismo J. D. paskirtą administracinę nuobaudą – gauna mažą darbo užmokestį – apeliacinės instancijos teismo vertinimu, negali būti laikomos išskirtinėmis Lietuvos Respublikos ATPK 30¹ str. prasme.

Atsižvelgiant į tai, kas nustatyta, apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad J. D. skirta nuobauda nėra per griežta, ji atitinka padaryto administracinio teisės pažeidimo pobūdį, pavojingumo laipsnį, pažeidėjo asmenybę, teisingumo ir protingumo kriterijus, todėl Šiaulių apylinkės teismo nutarimas paliekamas nepakeistu.

Rezoliucinė dalis

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos ATPK 302¹² str. 1 d. 1 p.,

nutarė:

J. D. apeliacinio skundo netenkinti ir Šiaulių apylinkės teismo 2015 m. balandžio 9 d. nutarimą palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjas Bronius Zalaga